

Барок

Барокът е стил в изкуството, доминирал в Европа почти два века – дошъл след Ренесанса в началото на 17-ти век и сменен от класицизма в края на 18-ти. Характеризира се с преувеличено движение и изобилни детайли, за да създаде усещане за драматизъм, напрежение, изобилие и величие в скулптурата, живописа, литературата и музиката. В обзавеждането Барок дава възможност за много стил, класа и елегантност в изделия от различни материали, но направено само за ценители на красотата!

Бароковият стил се заражда около 1600 г. в Рим, Италия, и се разпростира в голяма част от Европа, но твърде слабо в Холандия, където художници като Рембранд и Халс се придържат към вкуса на местните меценати, предпочитащи по-реалистичен, а не толкова фантастичен стил, и по-семпли архитектурни форми.

Основните отличителни черти са: пищност, парадност, тържественост, динамика, жизнеутвърждаващ характер, съвместяване на реалността с фантазията. Този стил е призван да прославя и пропагандира могъществото на властта, на аристокрацията, на църквата, но заедно с това и да изразява прогресивните за своето време идеи: за сложността на мирозданието, за безграничността и многообразието на света, за неговата изменчивост. Човекът в стила барок влиза като част от света, сложна личност, преживяваща драматични конфликти.

Барокът не се стреми да съблюдава ренесансовата хармония – той търси по-емоционален контакт с публиката. Архитектурата по това време се отличава с пространствен размах, плавност на криволинейните форми, сливане на обемите в динамична маса, богата скулптурна декорация, неделимо свързана с околното пространство.

Популярността и успеха на барока се насърчават от католическата църква, считаща, че драматизмът в стила на бароковите автори може да предава религиозни теми по директен и емоционален път. Светската аристокрация също разглежда драматичния стил на бароковата архитектура и изкуство като

„Поклонението на вълхвите“ от Петер Паул Рубенс

средство да впечатли посетителите и потенциалните съперници, както в случая с богато украсения кралски дворец във Версай. Тъй като много форми в изобразителното изкуство, музиката, архитектурата и литературата на барока са вдъхновени една от друга, той може да се разглежда като цялостно културно движение.

Барокът се проявява в живописа, музиката, архитектурата, скулптурата, графиката, театъра и танците, музиката, литературата и философията. Тук ще се спрем на двата вида, които са част от изобразителното изкуство – скулптура и архитектура.

Скулптура

В бароквата скулптура фигурните групи придобиват ново значение, подчертава се динамиката на движението и енергията при човешките форми – те се въртят около празно централно ядро или се протягат навън към околното пространство. Бароквата скулптура често има множество различни идеални ъгли на наблюдение. Типичната барокова скулптура добавя и извънскулптурни елементи, например прикрито осветление или водни фонтани.

Архитектурата, скулптурата и фонтаните на Джовани Лоренцо Бернини (1598–1680) демонстрират силно напрегнатия характер на бароковия стил. Бернини без съмнение е най-важният скулптор на бароковия период. Той се доближава до Микеланджело по обхвата на своята дейност – той прави скулптури, работи като архитект, рисува, пише пиеси и прави театрални представления. Днес Бернини е най-познат със своята скулптура, както заради виртуозното ваене на мрамора, така и заради способността му да създава фигури, съчетаващи физическо и духовно. Негова е прочутата сцена "Екстазът на св. Тереза" в римската църква "Санта Мария дела Виктория". Друга негова прочута творба е "Фонтанът на четирите реки", както и интериора на базиликата "Св. Петър"

Църквата „Св. Андрей на Квиринал“, проектирана от Джовани Лоренцо Бернини

Архитектура

В бароковата архитектура акцентът отново се поставя върху смелото струпване на обеми, колониади, куполи, „живописни“ цветови ефекти, както и с играта с обеми и празни пространства. В архитектурата най-добре проличават трите отделни периода на барока. До 1630 г. е периодът на строгия барок. Свързва се с работата на Карло Мадерна (1556-1629), който работи по завършването на катедралата "Св. Петър".

Бароковата архитектура е възприета с ентузиазъм в Централна Германия (вижте например двореца Лудвигсбург и Цвингер в Дрезден) и Австрия. В Англия кулминация на бароковата архитектура са работите на Кристофър Рен, Джон Ванбръх и Никълъс Хоуксмор. Много примери на барокова архитектура могат да бъдат открити в градовете на Европа и Латинска Америка.

Градоустройството от този период предпочита радиални булеварди, пресичащи се в площади, схема, откриваща се и в бароковите паркове.

Дворецът Лудвигсбург край Щутгарт, най-големият бароков дворец в Германия

Източник: <https://bg.wikipedia.org>
<http://mebeli-hefest.com>

Материала подготвиха: Милена Василева и Десислава Бейска
Провери допълни: Диляна Гаджева